

РЕЦЕНЗИЯ

на дисертационен труд за придобиване на образователната и научна степен „Доктор“ за професионално направление 7.6. Спорт, по научната специалност „Теория и методология на спортната наука“

Тема на дисертационния труд:

Използване на техническите действия на националната казахстанска борба – казак куреси в борбата джудо

Автор на дисертационния труд: ЕРМЕК КАДЫРБЕКОВИЧ НАСИЕВ

Научен ръководител: Доц.Николина Димитрова, доктор

Рецензент: доц. Николай Станчев, доктор

Проблемът за изучаване и използване на техническите действия на изпълнение на различни национални борби и методиката на обучение в спорта винаги е предизвиквал особено внимание от страна на треньори и специалисти в различните видове единоборства. Този проблем е обект на научни изследвания от много специалисти и въпреки това все още има нови и нови неразкрити закономерности и факти, които допринасят за повишаването ефективността на тренировъчния процес. Особено с развитието и въвеждането на нови съвременни технологии в областта на спорта и конкретно в борбата.

Този факт задължително трябва да се отбележи, защото той поставя началото на редица аспекти от този спорт, като част от своето научно обяснение и у нас.

В тази светлина докторантът Ермек Насиев представя своята научна разработка като значима и актуална. Трудът по своята структура е изграден правилно и съдържа традиционните глави по изискванията за докторат.

Рецензираният дисертационен труд е оформен в обем от 154 страници, съдържа 29 таблици, 9 фигури и библиографска справка от 127 източници, от които 114 на кирилица, 11 на латиница и 2 от интернет.

В първата глава „Теоретико-методологически основи на казахстанската национална физическа култура“ докторанта прави исторически преглед и обзор на националните видове борби, като акцентира на особеностите на казахстанската национална борба КУРЕСИ.

Разглежда съвременното състояние и същността на джудото, неговите принципи и факторите определящи техниката, както и основните тенденции в световното джудо. Изведени са основните принципи и изисквания при различните системи и методики и организационни форми за обучение.

При обобщаването на теоретичната част на дисертацията определено може да се твърди, че докторантът Насиев има формирани умения задълбочено да анализира, систематизира и обобщава теоретичен материал по изследвания проблем и върху тази основа да изработва собствена концепция, правилно е дефинирана и научната теза.

Втора глава „Методология, методика и организация на изследването“ е добре структурирана. В съответствие с хипотезата са дефинирани целта – Разработване на научно обоснован метод за подобряване на ефективните технически действия на „КУРЕСИ“ за тяхното приложение в състезанията по джудо и 4-те основни задачи и предмета на изследването.

В организацията на изследването са посочени обектът, предметът и контингентът на изследването. Обектът за изследване при оценяването на техническото подготовка на участниците в състезанията по джудо е повече от достатъчен, изследвани са повече от 1 050 спортисти, като са, записани и анализирани над 1430 състезателни срещи.

В педагогическият експеримент за определяне на ефективността на разработената методология за подготовка на състезатели от „казах-куреси“ за състезания по джудо, са участвали 24 борци куреси.

Докторантът е използвал широк набор от методи на изследване – 7 на брой, които достатъчно добре са приложени в хода на цялостната разработка на дисертационния труд. Подбрана е надеждна методика за регистриране техническо-тактическите действия, пиктографски знаци. При изчисляването на показателите за техническа и тактическа подготовка (активност, вариативност, променливост на ефективността, ефективност на атаката и защитата, резултати от атаката, контраатаката и защитата) са използвани формулите, разработени от Е.М. Чумаков и съавтори. Авторът показва, че умее да организира и провежда експериментално изследване и заслужава висока оценка.

С най-голяма тежест е разбира се **Глава трета** „Резултати и анализ на собствените изследвания. Тя се оформя от три раздела.

Това решение, според мен, е правилно поради характера на изследването. 1^{ви} раздел „Резултати от изследване влиянието на физическата подготовка за формиране на арсенал от технически действия“, където са оценени физическата годност на момчета и момичета. На базата на анализиранияте теоретични публикации и емпиричният практически опит са определени основните изисквания за организиране на физическата подготовка по джудо.

Моделните характеристики на състезателите са изведени върху експертни оценки, които служат за определяне на най-значимите за този спорт показатели и са основа за разработване на методики за целенасочена подготовка и развитие на скоростно-силовите качества. Разработени са набор от упражнения за развитие на физическите качества, определена е последователността на упражненията, броя на повторенията, интервалите за почивка между подходите и сериите от упражнения

В 2^{ри} раздел Насиев, прави сравнителна характеристика на техническата подготовка при казах-куреси и джудо и 3^{ти} раздел е организацията на тренировъчния процес на бойците от казах-куреси и

подготовката им за състезания по джудо. В този раздел се анализира техниката и контрола върху техническата подготовка в джудо. Анализът на получената информация позволява да се оценят резултатите от работата на състезателя, до каква степен те съответстват на планираните, независимо от това дали текущите и крайните цели и задачи, са постигнати или не, на определен етап от подготовката. Обръща внимание, че качеството на изпълнението на техническите действия зависи преди всичко от постоянното наблюдение и коректността на прилагането на методите, навременното въвеждане на корекции в процеса на обучение и тяхното подобряване. Разработената методика на тренировъчния процес и анализът на техническата подготовка при казах-куреси, насочени към запазване на оригиналната техника, позволява успешното адаптиране към изискванията на правилата по джудо и нейното прилагане в състезания от най-висок ранг.

Резултатите и анализите в трета глава оформят цялостния облик на дисертационния труд. Последователно разгледаните въпроси логично корелират с описаните задачи. Трябва да се подчертае, че получените резултати от изследването са удачно обработени и обобщени.

Бих искал да получа отговор на следните въпроси:

1. Как авторът ще приложи нововъведенията от своите изследвания в практиката при мъжете и жените?
2. Би ли посочил постигнатите резултати на значими състезания на състезателите, готвени по предложената от него методика.

В последния раздел са представени изводите и препоръките, произтичащи от поставените цел и задачи, които са логичен завършек на дисертационния труд.

Смятам, че дисертацията е оригинален труд със значими научни приноси. Докторантът притежава задълбочени теоретични знания и

умения да провежда експериментални изследвания и внедрява в практиката научния продукт, в резултат на което се постигат високи спортни резултати.

В заключение предлагам на уважаемото научно жури да присъди на докторанта Ермек Насиев Кадырбикович образователната и научна степен „Доктор” в професионално направление 7.6. Спорт, по научната специалност „Теория и методология на спортната наука“.

13.06.2018г.

Гр. София

Рецензент:

Чл. 2 от ЗЗЛД

доц. Николай Станчев, доктор